

[Glistrup]

indgået, meget gerne vil have ramt yderligere. Det er jo vilkårene herinde. Vi må se, om vi i hvert fald ikke kan få de mindre forbedringer igennem, sådan at der på sejrslisten fra før vedrørende virksomheden i Assens og virksomheden i Ringe nu også kan blive de familier, der absolut lever på skyggesiden af tilværelsen i storbyens brokvarterer.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi stemmer på samme måde, som vi gjorde ved anden behandling af dette lovforslag – også efter hvad hr. Glistrup har sagt. Så kan vi jo se, om der nu er andre, der stemmer anderledes end ved anden behandling. Ved anden behandling stemte, så vidt jeg husker, kun det radikale venstre og fremskridtspartier for det ændringsforslag. Vi stemmer ens ved de to behandlinger.

I anledning af den anden bemærkning om afstemninger vedrørende indeksering, så lagde jeg mærke til, at hr. Glistrup ved 4 af de 5 afstemninger foreslog indekseringen ophævet. Jeg synes, at hr. Glistrup nu skulle tage at holde op med julelegene – eller sommerferielegene. På intet tidspunkt har andre end hr. Glistrup, kristeligt folkeparti og det radikale venstre sagt, at vi gerne vil have fuld indeksering. At hr. Glistrup så har haft et par andre standpunkter ind imellem, gør ikke så meget, hvis bare han havde stemt rigtigt. Men der var ikke stemmer nok til et flertal. Skal det siges flere gange?

Glistrup (FP):

Hr. Bernhard Baunsgaard har da fuldstændig ret i, at vi stemte for vores egne ændringsforslag vedrørende lovforslag nr. L 202, L 203, L 204 og L 212, men det var jo ud fra den visdom, at hr. Bernhard Baunsgaard selv forkyndte for os i formiddags, at hvis man skulle nå et forlig, hvor vi hver for sig bøjede os over for hinanden, sådan som fremskridtspartiet gjorde ved afstemningen vedrørende lovforslag nr. L 201, så skal vi nå 90 stemmer. Efter at vi havde set de radikales afstemning under ændringsforslagene til lovforslag nr. L 201, måtte vi simpelt hen konstatere, at den måde, det radikale venstre havde reageret på, var en sådan, at der ikke kunne samles de 90 stemmer. Det var i nøje konsekvens af, at de radikale havde væltet muligheden for, at SF ikke skal komme til at

dominere dette land med værdistigningsafgifter og andre pestilenser – i hvert tilfælde det næste halve års tid frem, for der går jo et halvt år, før vi igen mødes ved milepælen. I den tid kan SF på det grundlag, som de nu har fået cementeret og befæstet ved det radikale venstres stemmeafgivning her i dag, have ødelagt meget for Danmark fremover. Men det er altså konsekvensen. Den drog vi ved de 4 afstemninger, som hr. Bernhard Baunsgaard omtalte.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Afstemning

Ændringsforslaget
vedtoges med 88 stemmer mod 73.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges med 82 stemmer mod 79.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Tredje behandling af:

Forslag til lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v.

(Lovforslag nr. L 214. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82. Anden behandling 2/6 82. Tillægsbetænkning 2/6 82).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Gammelgaard (KF):

Det forslag, det her drejer sig om, er et af de forslag fra regeringen, som vil have den

[Gammelgaard]

største negative beskæftigelsesmæssige konsekvens. Vi har i anledning af dette lovforslag fået en række henvendelser, specielt fra danske kommuner. Disse henvendelser har været anført af socialdemokratiske borgmestre, som har påpeget gang på gang over for udvalget, at lovforslagets gennemførelse ville være katastrofal for udførelsen af den energiplanlægning, som man arbejder med i de pågældende kommuner. Vi har fået en række konkrete eksempler på, at man vil standse kraftvarmeudbygningen. Kraftvarmeudbygningen er jo ellers et led i regeringens energipolitik, det er et led i linjen med hensyn til at gå fra olie til kul, men man vil altså med dette lovforslag lægge op til at foranledige, at kraftvarmeudbygningen her i landet væsentligt begrænses.

Hertil kommer, at man vil reducere beskæftigelsen i de områder, der er berørt af forslaget, ganske væsentligt. Det er blevet påpeget, at der bliver tale om en negativ beskæftigelseseffekt på mindst ca. 3.000 arbejdspladser. Desuden vil der blive tale om, at man bidrager til at forringe betalingsbalancen. Den olieafhængighed, man hidtil har lagt op til i regeringens energipolitik, følger man altså ikke op her, tværtimod, og dermed vil olieimporten gå i vejret.

Eksporten vil også lide skade. Det ligger således, at der i forbindelse med kraftvarmeudbygningen er opbygget en meget bemærkelsesværdig kulteknologi, bl. a. fordi det offentlige har bevilget betydelige midler til støtte til udvikling og efterprøvning af denne teknologi. En fortsættelse af denne udvikling ville have givet store muligheder for eksport af know-how, teknologi og komponenter til yderligere gavn for valutabalancen og beskæftigelse, men det sætter man nu en afgørende stopper for med dette lovforslags vedtagelse.

Det er et særdeles alvorligt indgreb, man foretager i den planlægning af energipolitikken, som der hidtil har været gennemført, og det er i øvrigt overhovedet ikke i overensstemmelse med regeringens egen linje på dette område, at man nu straffer dem, der går over til kulanvendelse. Men vi forstår, at der ikke er linje i noget som helst af det, regeringen foretager sig. Det er der altså heller ikke på det enepolitiske område. Vi må endnu en gang stærkt opfordre til, at denne kulafgift bliver nedstemt.

Ivar Hansen (V):

Lovforslag nr. L 214 er uden tvivl denne afgiftspakkes største katastrofe. Dets virkninger er uoverskuelige, det har vi allerede talt om. Forberedelserne til en afgift af denne art har været slet gennemtænkt. Vi har oplevet en del i forbindelse med denne afgiftspakke. Vi har oplevet hagpatroner, der er kommet op på bordet og er blevet fjernet igen. Vi har oplevet en olieafgift, der er kommet op på bordet og er blevet fjernet igen. Og vi har oplevet en kulafgift på 255 kr. pr. ton.

Man må gå ud fra, at når en regering med det sagkyndige apparat, man i øvrigt har til sin rådighed, kommer med en afgift af denne størrelse, så er det, fordi kullene kan bære en sådan afgift. Så får vi en række deputationer i folketingets skatte- og afgiftsudvalg – deputationer repræsenterende store organisationer i dette land, som normalt også hos en socialdemokratisk regering nyder stor tillid – men de blev stort set affærdiget. Deres argumenter kunne ikke tages til følge, og det var ikke muligt at få skatte- og afgiftsministeren til at lade Kommunernes Landsforening foretage en uvildig undersøgelse af de beskæftigelsesmæssige og investeringsmæssige konsekvenser af denne afgift. Efter at dette spil var kørt til ende, kommer der så et ændringsforslag om at sætte kulafgiften ned til det halve. Det er vilkårlighed, og det er uigennemtænkhed i et sådant omfang, at den største usikkerhed må brede sig. Det vil også blive tilfældet.

Som en mand, der har en hel del med kraftvarme at gøre, sagde forleden dag; spørgsmålet er: skal vi sende det varme overskudsvand ud til fiskene, skal vi sende det ud i havet, eller skal vi udnytte det varme overskudsvand til opvarmning af boliger m.v.? Det er lidt forenklet sagt, det ved jeg godt, men der ligger megen sandhed heri, vil jeg hævde. Jeg er ikke spor i tvivl om, at det, et lille flertal her i folketinget om lidt gør, er udtryk for, at man ikke ved, hvad man gør. Det vil få den konsekvens, at en række projekter inden for dansk varmeplanlægning ikke vil blive realiseret – med stor skade for beskæftigelse og know-how og andre ting til følge. Vi kan kun beklage det, men vi må tage det til efterretning. Men det skal siges her på falderebet, før vi går til afstemning.

Glistrup (FP):

Også fremskridtspartiet skal anbefale folketinget at stemme imod regeringens lovforslag om nu at indføre en kulafgift. Jeg kan i mangt og meget henholde mig til de argumenter, der allerede er fremført under sagens behandling her i folketinget, herunder de to sidste indlæg fra denne talerstol.

Men jeg vil gerne supplere det med noget, som er kommet frem her mellem anden og tredje behandling i folketingets skatte- og afgiftsudvalg. Vi fik besøg af et vestjysk værks repræsentanter, det var Herning kommunale værker. De gjorde opmærksom på, at forbrugstillene antagelig stiller sig væsentligt anderledes end det, som regeringen har lagt til grund ved fremsættelsen af sit lovforslag. Det har vi her i dag fået ministerens skriftlige kommentarer til. De går stort set på, at man siger, at det, som disse vestjyder langt ovre fra heden kommer og siger, er aldeles urealistisk, og derefter fortsætter ministeren med at fortælle, at man må udøve en lang række skøn, som er usikre, fordi man ikke har kendskab til det, og så kommer han altså til det resultat, han er kommet til. Men han skriver ikke noget om – hvad han har oplyst mundtligt om – hvordan regeringen er kommet til sin besynderlige provenuberegning. Det har man gjort på den måde, at man har kigget ind i nogle glaskugler, og på det grundlag har man så gættet på, at der nok vil komme en import til Danmark på 7½ mill. t i løbet af det kommende år. Det i sig selv er meget usikkert med hele den enorme udvikling, der er på kulområdet netop i disse år.

Men enfin, lad os så tage de 7½ mill. t, så siger man, at man faktisk ikke rigtig ved, hvor meget af det der går til elektricitet o.lign., som jo falder uden for denne afgift, idet det falder ind under de andre afgiftslove, og så har man ved et slag på tasken sagt, at det er meget forskelligt, og at man gætter på, det nok er 90 pct., der går til elektricitet m.v. Så skulle man tro, at der var 750.000 t, nemlig de resterende 10 pct., der gik videre i regnestykket, men det gør man ikke, man runder nedad til 650.000 t, og derefter siger man med et nyt slag på tasken, at man regner med, at de 150.000 t kul nok går til et eller andet med momsvirksomheder, der jo får refusion efter den særlige lov, som vi skal behandle senere på dagsordenen i dag, og så

når man frem til, at denne lovgivning kun vil komme til at dreje sig om ½ mill. t kul om året, og det har man baseret sine provenuberegninger på.

Men alle de oplysninger, vi har kunnet få fra de mennesker, der arbejder med det i praksis, fører til, at det er et væsentlig større antal tons kul, som vil blive berigtiget over afgiften, og med andre ord, at det provenu, der kommer ind, ikke bliver de 63 mill. kr., som man kalkulerer med i statsregnskaberne, men snarere et sted mellem 150 og 200 mill. kr., for ikke at sige væsentlig mere.

Så længe man på et for landet så vitalt område i den grad er ude at køre i tovene, i noget, der er ganske aldeles usikkert, synes jeg ærlig talt, at regeringen gjorde sagligheden en tjeneste ved ikke at ville trumfe dette forslag igennem hu hej. Det er fremsat for 14 dage siden, og så vil man absolut ramme noget, der er så vigtigt, på udviklingsnerven. Jeg opfordrer rent ud regeringen til at tage i hvert fald dette lovforslag tilbage, for man aner jo ikke, om skadevirkningerne er i størrelsesordenen 63 mill. kr. eller adskillige gange 63 mill. kr., og så længe regeringen ikke selv er bedre klar over det, end det fremgår af det bilag – bilag 27, hedder det – som vi har fået fra skatteministeren i dag, synes jeg ærlig talt ikke, regeringen kan være bekendt at ville fremture med dette forslag. Tag det dog tilbage!

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal, som det allerede er sket i tillægsbetænkningen, på det radikale venstres vegne anbefale, at vi gennemfører dette forslag om afgift på kul. Jeg tror, at det nu har fået et sådant udseende, at det er til at leve med for alle berørte parter.

Men der én ting, jeg gerne vil bede ministeren om at bekræfte, og det er i forbindelse med problemerne for miljøet, når vi har mange kulfyrede storværker. Som jeg allerede tidligere har sagt, er det for det radikale venstre en væsentlig ting, at man fortsat følger de problemer for miljøet, de kulfyrede værker skaber, at regeringen er parat til at påbyde og i hvert fald i et vist omfang støtte de nødvendige miljøforanstaltninger ved de kulfyrede værker.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykkesoft):

[Ministeren for skatter og afgifter]

Hvad angår det sidste, vil jeg sige, at jeg er helt enig med hr. Bernhard Baunsgaard i, at der er miljømæssige problemer forbundet med kulanvendelsen, og regeringen må selvfølgelig overveje positivt, i hvilket omfang der skal påbud og støtte til for at løse disse problemer, som jo er af meget stor størrelsesorden, også økonomisk, og som ikke klares på én gang. Men det er vi meget opmærksomme på.

I anledning af de betragtninger, der har været fremført af hr. Gammelgaard og hr. Ivar Hansen om de efter deres opfattelse skadelige virkninger, dette beskedne, dette stærkt reducerede forslag til en kulafgift skulle have på udbygningen af kraftvarme, skal jeg bemærke, at det er en kendsgerning, at de store beslutninger om udbygning er taget, og at de er taget på grund af de samfundsøkonomiske fordele, der knytter sig til dem. Det er ikke så meget til brugerøkonomien, de knytter sig, men det er også en kendsgerning, at brugerøkonomien ved denne form for energiforsyning stadig væk er bedre end ved alternative former, også med gennemførelsen af denne kulafgift.

Gammelgaard (KF):

Vi må blot konstatere, at ingen af de eksperter, der har besøgt folketinget i den tid, vi har behandlet dette afgiftsforlag, giver skatteministeren ret. Det ligger ganske enkelt således, at rentabiliteten i en række kraftvarmeprojekter selv med den reducerede afgift bliver så dårlig, at de ikke vil blive gennemført. Skatteministeren har ikke ret.

Ivar Hansen (V):

Jeg vil gerne sige to ting. Jeg sagde før, at det efter min opfattelse er sådan, at et lille flertal her i folketinget træffer en beslutning, som er udtryk for, at man ikke rigtig ved, hvad man gør. Og det står jeg fortsat ved. Men det er da nok sandsynligt, at den beslutning, der træffes her, på et andet område i virkeligheden er en særdeles målrettet beslutning, som er udtryk for en begyndende afgiftsuniformering af vores forskellige energiformer, og at denne kulafgift i virkeligheden er et forsøg på ad denne vej at komme det skrantende gasprojekt til undsætning. Det er selvfølgelig en hensigt, man så må tage til

efterretning, men det er i hvert fald en hensigt, som vi ikke kan dele intentionerne bag.

Det andet, jeg gerne ville sige, er følgende: Skatte- og afgiftsministeren ynder at skelne mellem de samfundsøkonomiske og de brugerøkonomiske baggrunde og intentioner. Det kan man selvfølgelig gøre, men jeg er overbevist om, at de folk, der sidder rundt omkring i landet og skal træffe beslutning om, hvorvidt et varmeprojekt skal være et kraftvarmeprojekt eller ej, i meget høj grad vil skele til de brugerøkonomiske konsekvenser og økonomien i det hele taget set ud fra et brugerøkonomisk synspunkt. Der bliver jeg desværre nødt til at sige, at jeg har noget større tillid til, hvad de folk har sagt til folketingets skatte- og afgiftsudvalg, som har fingeren på pulsen – det er i øvrigt også en lang række fremtrædende socialdemokrater rundt omkring i landet – end til, hvad skatte- og afgiftsministeren måtte mene, på baggrund af et afgiftsforlag, der først starter med 255 kr. pr. ton og derefter får en vilkårlig nedsættelse til det halve.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg ved ikke, om det var for at ryste noget af kulstøvet af samvittigheden, altså for at dulme sin dårlige samvittighed lidt med hensyn til disse afgifter, at hr. Bernhard Baunsgaard nu inddrog miljøproblemer her, men jeg synes, det i den anledning er nødvendigt at gøre opmærksom på, at realiteten, inden der indføres en afgift på kul, er, at der i Danmark er etableret fjernvarmeverker, hvor man fyrer med kul helt uden skorsten, altså hvor miljøproblemerne er løst. Hvis skatte- og afgiftsministeren ikke kender så meget til det, ville det være interessant, hvis enten miljøministeren eller energiministeren ville være så ærlig at gå op og bekræfte, at dansk industri som den førende i verden på dette område har løst disse problemer, og at man altså aldeles ikke behøver at lægge afgift på kul for at fremme miljøproblemerne. Tværtimod giver man med den afgift denne industri et ordentligt drag over nakken. Ved at stemme ja til disse kulafgifter giver hr. Bernhard Baunsgaard altså store dele af dansk industri, der vil udvikle nye ting, som hr. Bernhard Baunsgaard så tit har stemt for statsstøtte til, et ordentligt drag over nakken,

[Askjær Jørgensen]

de industrier, der er begyndt at udvikle filtrering, så man kan lave fjernvarmeværker, der fyres med kul uden skorsten, og hvor man altså filtrerer det helt rent. Det var en meget malplaceret begrundelse, hr. Bernhard Baunsgaard kom med. Det er måske, fordi hr. Bernhard Baunsgaard ikke kender noget til det område, han taler om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 83 stemmer mod 79.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v.

(Lovforslag nr. L 215. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82. Anden behandling 2/6 82. Tillægsbetænkning 2/6 82).

Der var ikke stillet ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af ministeren for skatter og afgifter (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af ministeren for skatter og afgifter:

Til § 1

Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 4 indsættes som *stk.* 3:

»*Stk.* 3. Den i *stk.* 2 nævnte regulering foretages sidste gang den 1. juli 1983. Den efter denne regulering bekendtgjorte værdigrænse finder herefter anvendelse.«

Bemærkninger

Regeringen har noteret sig, at der næppe vil være et flertal for at fortsætte den automatiske pristalsregulering ud over 1983.

Ved ændringsforslaget er det derfor foreslået, at pristalsreguleringen af værdigrænsen foretages sidste gang den 1. juli 1983.

Det er dog stadig regeringens ønske at kunne tage spørgsmålet om en fortsættelse af pristalsreguleringen op på et senere tidspunkt.

Ændringsforslaget sættes først til forhandling.

Forhandling

Glistrup (FP):

Den sag, vi behandler her, er jo en ting, der har været drøftet adskillige gange her i folketinget. Det går tilbage til den 31. oktober sidste år, hvor skatteministeren fremsatte et forslag om, at man skulle indekssregulere bundfradraget ved registreringsafgiftens beregning, sådan som man indekssregulerer så mange andre bundfradrag, fortrinsvis i indkomstskatten og mange andre steder. Ministerens første forslag kom aldrig igennem, fordi der blev udskrevet folketingsvalg, ligesom det skulle til at vedtages, og så har ministeren altså forsøgt sig en gang til med dette forslag, og det blev vedtaget med et meget stort flertal under anden behandling.

I den bunke papir, vi fandt her i morges, var der – formentlig ved en fejl – også smuttet et ændringsforslag vedrørende denne indekssregulering med, selv om den jo intet har at gøre med indekssreguleringerne i øvrigt. Indekssreguleringerne i øvrigt er en indekssregulering af afgifterne, hvor befolkningen altså automatisk får pålagt større og større afgifter, fordi man har indekssregulering. Det er det, der i dette folketing har været en betragtelig modstand imod, og som ministeren derfor har haft svært ved at komme igennem med, hvorfor ministeren vedrørende de fem forslag i dag, hvor vi har behandlet det, har måttet skrive om det, at »Regeringen har noteret sig, at der næppe vil være et flertal for at fortsætte den automatiske pristalsregulering ud over 1983«. Det er én problemstilling, den er vi igennem nu; det har regeringen noteret sig, og det har man stemt om.

Nu kommer vi til en helt anden problemstilling, nemlig om man skal pristalsregulere et bundfradrag ved en afgiftsberegning, og selvfølgelig skal man det. Her er jo ikke tale om, at man automatisk kommer til at brand-